

مصطفیه یکصد و یکمین جلسه هیئت امنای
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
تاریخ تصویب ۱۳۹۹/۳/۱۲

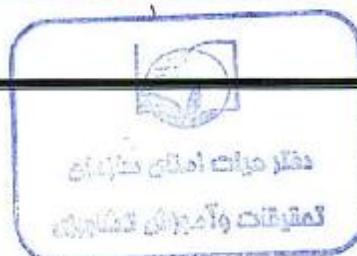
بسم الله الرحمن الرحيم

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال

ویژگی های تولید بذر گیاه دارویی رازیانه در مزرعه و آزمایشگاه

استاندارد ملی ویژگی های تولید بذر گیاه دارویی رازیانه در مزرعه و آزمایشگاه (تاریخ تدوین: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸)
تایید دبیرخانه هیئت ممیزه و هیئت های امنای
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

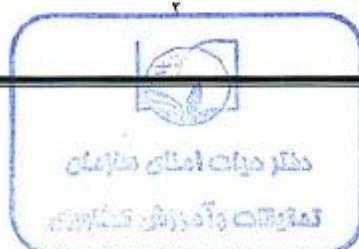

مقدمة

یکی از زمینه‌های بکر و مستعد در عرصه کشاورزی ایران استفاده از ظرفیت عظیم گیاهان دارویی و مرتغی کشور است که بنا به دلایلی تاکنون کمتر مورد توجه فرار گرفته است. در حوزه گیاهان دارویی، کشور به دلیل کمبود اطلاعات علمی و کمبود ارقام، دستیابی به بذر و اندام رویشی مناسب و واجد اصالح و سلامت بسیار دشوار است مشکلات موجود در تامین گیاهان دارویی از عرصه‌های طبیعی باعث تصمیم گیری جهت توسعه کشت آنها در عرصه‌های منابع طبیعی و عرصه‌های زراعی و با غی شده است. توسعه کشت نیازمند بذر و اندام‌های تکثیری است. در این راستا، تعریف استانداردهای لازم برای تمام مراحل تولید و حفظ رقم یا ارقام برتر و کمک به معرفی آن به جامعه کشاورزی کشور ضرورت دارد. بدین منظور و در ادامه تهیه استانداردهای بذر و نهال، مجموعه موجود تحت عنوان ویژگی های تولید بذر گیاه دارویی رازیانه در مزرعه و آزمایشگاه تهیه و در آن ویژگی های ضروری یک مزرعه تولید بذر استاندارد و به تبع آن بذر قابل گواهی تشریح شده است. امید است این مجموعه که با تلاش تعدادی از متخصصین کشاورزی در رشته‌های مختلف و نیز مشاوره حضوری و غیر حضوری همکاران علمی و تجربی تهیه شده است، بتواند سبب ارتقاء صنعت تولید بذر رازیانه و فرآورده‌های آن گردد. برای اعلای هرچه بیشتر مجموعه قوانین و مقررات و رفع اشکالات و ابهامات احتمالی آن، این استاندارد هر دو سال یکبار قابل اصلاح و تجدید نظر می‌باشد. لذا از همه دست اندکاران تولید بذر درخواست می‌شود در حل مشکلات احتمالی علمی و عملی این مجموعه با این مؤسسه همکاری نمایند تا در نهایت صاحب استاندارد علمی-عملی توانمند و مؤثری در کشور باشیم.

استاندارد ملی ویژگی های تولید بذر گیاه دارویی رازبانه در مزرعه و آزمایشگاه (تاریخ تدوین: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸)
قایید دیرخانه هیئت ممیزه و هیئت های امنی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

اهمیت گیاه یا محصول:

راز یانه (Fennel Bulbs) یا باد یانه یا باد یان گیاهی است گلدار از راسته آپیالس (Apiales)، از تیره چتر یان (Apiaceae) از سرده رازیانه‌ها (Foeniculum). این گیاه سرشار از ترکیباتی مشابه هورمون زنانه استروژن (فیتواستروژنها) است و طبیعی گرم دارد. روشه، شاخه‌های جوان، برگ‌ها، گل آذین و میوه‌های رسیده و خشک شده در درمان بسیاری از امراض بویژه دردهای مریبوط به سیستم گوارشی موثر است. رازیانه در درمان دیابت، برونشیت و سرفه‌های مزمن و همچنین در درمان سرگ کلیه بسیار مفید و موثر می‌باشد. خاصیت دارویی میوه‌های این گیاه از جمله: مداوای سرفه، دلدرد، نفخ، سوء هاضمه در کودکان و تحریک تولید شیر در مادران شیرده، در اکثر دارونامه‌ها مورد تاکید قرار گرفته است (Damjanovic et al., 2005).

اهداف مورد نظر:

- ارائه استانداردهای لازم برای ایجاد مزرعه تولید بذر رازیانه

- ارائه استانداردهای لازم برای بررسی کیفی بذر رازیانه در آزمایشگاه

- ایجاد زیرساخت‌ها و فراهم شدن امکان تولید بذر گواهی شده رازیانه

ضرورت تدوین / بازنگری استاندارد:

استانداردهای تولید بذر رازیانه تاکنون تهیه نشده و جهت فراهم شدن امکان تولید بذر گواهی شده رازیانه ضرورت دارد.

طبقات بذری:

طبقات بذری شامل پیش پایه Pre-basic گواهی شده Basic پایه Certified است. در حال حاضر به علت عدم وجود ارقام اصلاح شده تنها طبقه گواهی شده در استاندارد لحاظ شده است.

استاندارد ملی ویژگی‌های تولید بذر گیاه دارویی رازیانه در مزرعه و آزمایشگاه (تاریخ تدوین: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸)
قایید دبیرخانه هیئت ممیزه و هیئت‌های امنی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

دفتر خدمات امنی غذافل
تمثیلات و آنالیزی شناختی

مصوبه یکصدویکمین جلسه هیئت امنی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
تاریخ تصویب ۱۳۹۹/۳/۱۲

استانداردهای تولید بذر رازیانه - مزرعه

گواهی شده Certified	پایه Basic	پیش پایه Pre-basic	موارد
۳	-	-	تماون (حداقل سال)
۸۰۰	-	-	فاصله ایزولاسیون (حداقل ستر)
*	-	-	سایر گونه های جنس مربوطه (حداکثر تعداد در ۱۰۰۰ بوته)
-	-	-	علفهای هرز: - غیرمجاز (تعداد بوته در ۱۰۰ متر مربع)
۱۰	-	-	سایر علف های هرز (تعداد بوته در ۱۰۰ متر مربع)
۰,۰۵	-	-	بیماریهای بد رژیم بوته های آلووده (درصد)

*مزرعه می بایست عاری از علف هرز انگلی سسن باشد.

** در زمین های دارای سابقه آلوودگی به بیماری کشت نشود.

استاندارد ملی ویزگی های تولید بذر گیاه دارویی رازیانه در مزرعه و آزمایشگاه (تاریخ تدوین: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸)
تایید دیرخانه هیئت ممیزه و هیئت های امنی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مصطفیه یکصد و یکمین جلسه هیئت امنی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
تاریخ تصویب ۱۳۹۹/۳/۱۲

استانداردهای تولید بذر رازیانه - آزمایشگاه

گواهی شده Certified	پایه Basic	پیش پایه Pre-basic	موارد
۹۷	-	-	خلوص فیزیکی (حداقل درصد)
۳	-	-	مواد جامد (حداکثر درصد)
۷۵			حداقل درصد جوانه زنی استاندارد
۱۰			حداکثر درصد رطوبت
۸	-	-	بذر سایر محصولات (حداکثر تعداد در ۱۸۰ گرم بذر)
۱۲	-	-	علف هرز حداکثر بذر علف های هرز در نمونه کاری (تعداد در ۱۸۰ گرم بذر)
*	-	-	بذر سس
۱۰۵	-	-	بیماری ها درصد <i>Fusarium oxysporum f.sp. funicull</i> بلایت (سوختگی) آنتراریا <i>Alternaria alternate</i>

علف های هرز غیر مجاز عبارتند از: شوکران

استاندارد ملی ویژگی های تولید بذر گیاه دارویی رازیانه در مزرعه و آزمایشگاه (تاریخ تدوین: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸)
تایید دیپرخانه هیئت ممیزه و هیئت های امنی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

ذکر هیئت امنی
دانشگاه آزاد اسلامی
تهران